

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Філологічний факультет

Кафедра української літератури

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан філологічного факультету

проф. Борис БУНЧУК

«12» серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

“Сучасний літературний процес в Україні”

вибіркова

Освітньо-професійна програма **“Українська мова та література”**

Спеціальність

014 Середня освіта

Галузь знань

01 Освіта

Рівень вищої освіти

перший бакалаврський

Філологічний факультет

Мова навчання

українська

Чернівці 2024 рік

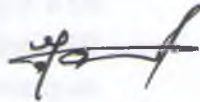
Робоча програма навчальної дисципліни «Сучасний літературний процес в Україні» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Українська мова та література», (спец. 014 «Середня освіта (Українська мова і література)»), затвердженої Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Протокол № 6 від 29 червня 2023 року).

Розробник: Кирилюк Світлана Дмитрівна, доцент кафедри української літератури, кандидат філологічних наук, доцент.

Викладач: Кирилюк Світлана Дмитрівна, доцент кафедри української літератури, кандидат філологічних наук, доцент.

Погоджено з гарантом ОП й затверджено
на засіданні кафедри української літератури
Протокол № 1 від 9 серпня 2024 року

Завідувач кафедри

Валентин МАЛЬЦЕВ

Схвалено методичною радою
філологічного факультету

Протокол № 1 від 12 серпня 2024 року

Голова методичної ради
філологічного факультету

Алла АНТОФІЙЧУК

Мета та завдання навчальної дисципліни: актуалізація опорних знань з історико-літературних та теоретичних курсів, що вивчаються на філологічному факультеті, формування у студентів систематизованих знань про процеси і явища, які відбуваються в сучасному українському літературному процесі, засвоєння студентами систематизованих знань про процеси і явища, притаманні розвитку сучасної української літератури, прочитання й аналіз художніх текстів з погляду найновіших літературознавчих підходів та методик в оцінці твору та визначення ролі й місця окремого автора в літературному процесі, з'ясування особливостей його творчого світу; формування відповідних компетентностей для подальшої фахової реалізації.

Пререквізити:

ОК 7. Вступ до літературознавства;

ОК 13 Зарубіжна література;

ОК 34 Історія української літератури (друга пол. XX ст.).

Результати навчання.

Навчальна дисципліна «Сучасний літературний процес в Україні» спрямована на забезпечення та засвоєння таких **загальних і спеціальних компетентностей:**

Загальні:

ЗК 3. Здатність розуміти предметну галузь, застосовувати наукові методи пізнання, впроваджувати інновації, ухвалювати ефективні обґрунтовані рішення та відповідально ставитись до обов'язків.

ЗК 6. Здатність формувати системне ставлення до минулого, сучасного та майбутнього України, виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження.

ЗК 9. Здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній діяльності, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел з дотриманням етично-правових норм, здійснювати і презентувати власне дослідження.

Фахові:

ФК 1. Уміння вільно застосовувати знання основних мовознавчих і літературознавчих понять і концепцій у практиці викладання української мови і літератури, критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки, виокремлювати й кваліфікувати наукові та методичні проблеми в цій галузі.

ФК 5. Розуміння особливостей історико-літературного процесу, основних закономірностей історичного розвитку українського літературознавства у світовому контексті, уміння використовувати здобутки українського письменства

для формування національної свідомості, світогляду учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій в сучасному суспільстві.

ФК 6. Володіння теоретичними основами аналізу художнього тексту; знання принципів, методів, способів і прийомів аналізу художніх текстів різних родів і жанрів; вміння здійснювати цілісний, композиційний, проблемно-тематичний та структурно-стильовий аналіз художніх текстів.

ФК 7. Вміння порівнювати різні явища літературного процесу, літературні стилі; застосовувати різні методи літературознавчого аналізу в науковому дослідженні, володіти сучасними літературознавчими термінами та поняттями.

ФК 8. Здатність вільно орієнтуватися в мовознавчих / літературознавчих напрямках і школах, виявляти їхню специфіку та здійснювати науковий аналіз філологічного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

Програмні результати навчання:

ПРН 6. Ефективно знаходити необхідну інформацію, послуговуючись різними джерелами, критично оцінювати та інтерпретувати її.

ПРН 14. Аналізувати мовні та літературні явища у взаємозв'язку і взаємозалежності.

ПРН 16. Використовувати прийоми літературно-критичного аналізу.

ПРН 18. Аналізувати й інтерпретувати художні твори української та зарубіжної літератури й усної народної творчості.

ПРН 20. Здійснювати літературознавчий аналіз текстів різноманітних жанрів, володіти основними поняттями, концепціями і фактами сучасного літературознавства, вільно оперувати літературознавчим матеріалом та термінологією.

Опис навчальної дисципліни

Загальна інформація про розподіл годин

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекцій	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	4	8	3	90	18	18			54		залік
Заочна	4	8	3	90	4	8			78		залік

3.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ Й ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ												
Тема 1.1. Особливості розвитку української літератури наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст. Роль літературної критики в сучасному українському літературному процесі.	8	1	1			6	7	0,5	0,5			6
Тема 1.2. Українська література в постмодерному періоді. Пошук нових стильових виразальних можливостей на початку ХХІ ст.	8	1	1			6	7	0,5	0,5			6
Тема 1.3. Сучасні часописи, антології та альманахи. Роль літературно-мистецької періодики в сучасному літературному процесі.	8	1	1			6	7	0,5	0,5			6
Тема 1.4. Письменницькі покоління в українській літературі. Проблема спадкоємності поколінь у ХХ ст. Нове покоління письменників у літературі початку ХХІ ст.	8	1	1			6	7	0,5	0,5			6
Разом за змістовим модулем 1	32	4	4			24	28	2	2			24
Змістовий модуль 2. ЖАНРОВО-СТИЛЬОВІ ПОШУКИ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ												
Тема 2.1. Українська поезія початку ХХІ ст. Творчість сучасних українських поетів.	14	4	4			6	15,5	0,5	1			14
Тема 2.2. Жанрово-стильові особливості сучасної української поезії.	10	2	2			6	11		1			10

Тема 2.3. Сучасна українська проза та її представники. Тематика і проблематика сучасної української прози.	14	4	4			6	11,5	0,5	1			10
Тема 2.4. Жанрово-стильові особливості сучасної української прози.	10	2	2			6	11		1			10
Тема 2.5. Пошуки української драматургії на початку ХХІ століття. Творчість сучасних українських драматургів.	10	2	2			6	13	1	2			10
Разом за змістовим модулем 2	58	14	14			30	62	2	6			54
Усього годин	90	18	18			54	90	4	8			78

Тематика лекційних занять з переліком питань

№ теми	Назва теми
1.1	Особливості розвитку української літератури наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст. Роль літературної критики в сучасному українському літературному процесі. ПЛАН Історико-літературні періоди в розвитку українського письменства у ХХ ст. Поняття «літературний процес» та його взаємопов’язаність із поняттями «історія літератури», «літературна критика», «теорія літератури», «стиль», «напрямок» та ін. Основні тенденції літературного розвитку на зламі ХХ–ХХІ ст. Літературна критика та її роль у літературному процесі. Діяльність сучасних українських літературних критиків та її вплив на розвиток історії літератури.
1.2	Українська література в постмодерному періоді. Пошук нових стильових виражальних можливостей на початку ХХІ ст. ПЛАН Українська література в пошуках стильових виражальних можливостей на зламі ХХ–ХХІ ст. Модернізм і постмодернізм як ключові стильові мистецькі практики в українській літературі кінця ХХ – початку ХХІ ст. Погляди дослідників літератури на явища модернізму й постмодернізму в українській літературі.

1.3	Сучасні часописи, антології та альманахи. Роль літературно-мистецької періодики в сучасному літературному процесі. ПЛАН Особливості сучасного літературного процесу та його репрезентативні інформаційні можливості. Сучасні паперові літературні видання (газети «Літературна Україна», «Українська літературна газета», часопис «Критика», журнали «Київ», «Дзвін», «Слово і Час», «Буковинський журнал», «Пектораль» та ін.). Інтернет-видання та їхня роль у літературному процесі. Антології та альманахи в історії української літератури, їхня роль у сучасному літературному процесі.
1.4	Письменницькі покоління в українській літературі. Проблема спадкоємності поколінь у XX ст. Нове покоління письменників у літературі початку XXI ст. ПЛАН Поняття «літературне покоління». Літературні покоління в історії українського письменства (аналіз і актуалізація опорних знань з історії української літератури XX ст.). Проблема спадкоємності поколінь. Дискусії між поколіннями письменників (актуалізація опорних знань з історії української літератури XIX та XX ст.). Присутність нового покоління письменників у літературі початку XXI ст. та в періоді Війни.
2.1	Українська поезія початку XXI ст. Творчість сучасних українських поетів. ПЛАН Суспільно-історичні умови розвитку української поезії на зламі XX – XXI ст. Поетичні покоління в українській літературі. Творчість сучасних українських поетів. Українська поезія в період Війни. Сучасна комбатантська поезія.
2.2	Жанрово-стильові особливості сучасної української поезії. ПЛАН Ідейно-тематичні пласти в українській поезії (на прикладі творчості представників різних поетичних поколінь). Жанрове розмаїття української сучасної поезії. Естетичні й формальні пошуки сучасних українських поетів. Стильові параметри сучасної української лірики.
2.3.	Сучасна українська проза та її представники. Тематика і проблематика сучасної української прози. ПЛАН Суспільно-історичні умови розвитку української прози на зламі XX – XXI ст. Покоління письменників-прозаїків в українській літературі.

	Сучасна творчість представників «галицької» і «житомирської» прозових шкіл. Творчість сучасних українських прозаїків. Українська проза в період Війни. Сучасна комбатантська проза.
2.4.	Жанрово-стильові особливості сучасної української прози. ПЛАН Проблемно-тематичні пласти в сучасній українській прозі (на прикладі творчості представників різних поколінь прозаїків). Жанрове розмаїття української сучасної прози. Жанр новели й оповідання в сучасній українській прозі. Есей як спосіб репрезентації письменника у культурі й суспільстві. Сучасний український роман. Тематика й проблемні рівні сучасної української романістики. Стильові параметри сучасної української прози.
2.5.	Пошуки української драматургії на початку ХХІ століття. Творчість сучасних українських драматургів. ПЛАН Особливості розвитку української драматургії у ХХ ст. (аналіз і актуалізація опорних знань з історії української літератури ХХ ст.). Українська драматургія на початку ХХІ ст. та її зв'язок з театральним життям. Творчість сучасних українських драматургів.

Тематика практичних занять з переліком питань

№ з/п	Назва теми	
1	Сучасна українська література в контексті суспільних та мистецьких викликів: основні риси та тенденції <i>Вид роботи: усні та письмові відповіді.</i> Основні тенденції літературного розвитку на зламі ХХ–ХХІ ст. Літературна критика та її роль у літературному процесі. Діяльність сучасних українських літературних критиків та її вплив на розвиток історії літератури. Війна як каталізатор суспільних і гуманітарних проблем сучасності (аналіз на матеріалі опрацьованих літературно-критичних джерел та прочитаних художніх творів).	
2	Модернізм і постмодернізм як ключові стильові мистецькі практики в українській літературі кінця ХХ – початку ХХІ ст. Метамоделізм у сучасній українській літературі <i>Вид роботи: усні та письмові відповіді.</i>	

	Українська література в пошуках стильових виражальних можливостей на зламі ХХ–ХХІ ст. Погляди дослідників літератури на явища модернізму, постмодернізму та метамодернізму в українській літературі (аналіз на матеріалі опрацьованих літературно-критичних джерел). Постколоніальні явища в сучасному літературному процесі (аналіз на матеріалі опрацьованих літературно-критичних джерел та прочитаних художніх творів).	
3.	Літературно-художні періодичні видання, інтернет-видання, блоги й соціальні мережі та їхня роль у сучасному літературному процесі <i>Вид роботи: усні та письмові відповіді.</i> Роль літературно-художніх часописів, альманахів та антологій у сучасному літературному процесі в 90-х рр. ХХ – на початку ХХІ ст. Соціальні мережі як можливість творення альтернативного літературного простору на початку ХХІ ст. Проаналізувати одне з літературно-художніх видань (паперових) та блог чи літературний сайт. З’ясувати можливості та перспективи їхньої актуальності в сучасній культурній ситуації.	
4.	Роль літературного покоління у сучасному літературному процесі <i>Вид роботи: усні та письмові відповіді.</i> Проблема спадкоємності поколінь у літературі. Українська література ХХ ст. як приклад «втрачених» поколінняєвих можливостей. Процес повернення та реабілітації письменників – представників різних літературних поколінь. Аналіз сучасної ситуації в українській літературі (на матеріалі опрацьованих літературно-критичних джерел та прочитаних художніх творів).	
5.	Українська поезія початку ХХІ ст. Творчість сучасних українських поетів. <i>Вид роботи: усні та письмові відповіді.</i> Суспільно-історичні умови розвитку української поезії на зламі ХХ–ХХІ ст. Поетичні покоління в українській літературі. Спадкоємність поетичних поколінь. Творчість сучасних українських поетів (Василь Герасим’юк, Тарас Федюк, Наталка Білоцерківець, Людмила Таран, Борис Бунчук, Віра Китайгородська, Мирослав Лазарук, Василь Махно, Маріанна Кіяновська, Мар’яна Савка, Любов Якимчук, Оксана Луцевська та ін.). Українська поезія в період Війни (Вікторія Амеліна, Володимир Вакуленко, Катерина Калитко, Галина Крук та ін.). Сучасна комбатантська поезія (Ярина Черногуз, Максим Кривцов, Олена Герасим’юк та ін.).	

6.	Жанрово-стильові особливості сучасної української поезії. <i>Вид роботи: усні та письмові відповіді.</i> Ідейно-тематичні пласти в українській поезії (на прикладі творчості представників різних поетичних поколінь). Жанрове розмаїття української сучасної поезії (аналіз на матеріалі опрацьованих літературно-критичних джерел та прочитаних художніх творів). Естетичні й формальні пошуки сучасних українських поетів. Стильові параметри сучасної української лірики (аналіз на матеріалі опрацьованих літературно-критичних джерел та прочитаних художніх творів).	
7.	Сучасна українська мала проза: тематика, проблематика, жанрово-стильові параметри <i>Вид роботи: усні та письмові відповіді.</i> Проблемно-тематичні пласти в сучасній українській прозі (на прикладі творчості представників різних поколінь прозаїків). Жанрове розмаїття української сучасної прози. Жанр новели й оповідання в сучасній українській прозі. Есей як спосіб репрезентації письменника у культурі й суспільстві. Стильові параметри сучасної української прози.	
8.	Сучасний український роман та його жанрові різновиди <i>Вид роботи: усні та письмові відповіді.</i> Жанр роману в українській прозі кінця ХХ ст.: особливості розвитку. Проблема традиції і новаторства. Проза Валерія Шевчука, Валентини Мастерової, Галини Тарасюк, Марії Матіос та ін. Український постмодерний роман (Юрій Андрухович, Юрій Іздрик, Тимофій Гаврилів та ін.). Тематичні та стильові пошуки в прозі Євгена Пашковського, В'ячеслава Медвідя, Степана Процюка, Павла Вольвача та ін. Жанр альтернативної історії Василя Кожелянка в контексті сучасної української прози.	
9.	Українська драматургія на початку ХХІ століття. Творчість сучасних українських драматургів. <i>Вид роботи: усні та письмові відповіді.</i> Розвиток української драматургії у ХХ ст. (аналіз і актуалізація опорних знань з історії української літератури ХХ ст.). Драматичні твори Олександра Ірванця, Володимира Діброви, Неди Нежданої та інших авторів у контексті пошуків української драматургії кінця ХХ – початку ХХІ ст. Українська драматургія на початку ХХІ ст. та її зв'язок з театральним життям. Творчість сучасних українських драматургів та репрезентація їхнього творчого доробку на сторінках антологій, альманахів та на інтернет-сайтах, присвячених драматургії.	

	Проаналізувати кілька драматичних творів (за вибором), з'ясувати тематику та проблематику).	
--	---	--

Завдання для самостійної роботи студентів

Самостійна робота здобувачів освіти під час вивчення освітнього компонента «Сучасний літературний процес в Україні» складається з різних видів:

- 1) прочитання художніх текстів згідно зі списком;
- 2) написання та опублікування рецензій на прочитані твори сучасних українських письменників;
- 3) підготовка до аудиторних (практичних) занять;
- 4) самостійне поглиблене опрацювання тем освітнього компонента згідно з навчально-тематичним планом.

№ з/п	Назва теми	
1.1	<i>Виписати з «Літературознавчої енциклопедії» та з інших довідкових джерел та словників формулювання понять «літературний процес», «літературна критика», «стиль», «літературний напрям» та проаналізувати їх (зробити з зошиті для практичних занять відповідні записи).</i>	
1.2	<i>Занотувати визначення модернізму й постмодернізму. Опрацювати вступний розділ у підручнику Р.Б. Харчук «Сучасна українська проза Постмодерний період» (Київ: Академвидав, 2008), присвячений характеристиці цих понять та підходів до його осмислення (зробити з зошиті для практичних занять відповідні записи).</i>	
1.3	<i>Підготувати перелік альманахів, антологій та періодичних видань, які виходять чи виходили наприкінці ХХ-го ст., з'ясувати їхню роль у літературному процесі. Ознайомитись із одним із періодичних видань, проаналізувати літературно-критичні публікації на його сторінках.</i>	
1.4	<i>Проаналізувати (письмово) значення й роль одного з поколінь українських письменників у сучасному літературному процесі.</i>	
2.1	<i>Прочитати й детально проаналізувати одну з поетичних збірок сучасного українського автора (авторки). Написати рецензію на поетичну книжку сучасного автора (авторки), яка опублікована у 2024–2025 рр.</i>	
2.2	<i>Вивчити напам'ять вірші сучасних українських поетів (за вибором – 5 поезій) і проаналізувати їх (зробити з зошиті для практичних занять відповідні записи). Підготувати інформацію на тему: «Сучасна українська поезія Буковини».</i>	
2.3	<i>Прочитати прозові твори сучасних українських письменників. Здійснити відповідні записи в читацькому щоденнику.</i>	

2.4	Проаналізувати жанрові особливості сучасного українського роману (на матеріалі прочитаних творів).	
2.5	Відвідати одну з театральних вистав (чи переглянути запис у мережі), здійснену за творами сучасних українських драматургів. Прочитати драматичні твори сучасних українських драматургів (за вибором).	

Контроль виконання та оцінювання завдань, винесених на самостійне опрацювання, проводимо в процесі вивчення тем кожного змістового модуля.

Методи навчання

У роботі використовуємо словесні, наочні та практичні методи навчання, зокрема: лекцію, пояснення, розповідь, бесіду, спостереження, ілюстрацію, демонстрацію, практичні вправи.

За характером пізнавальної діяльності здобувача освіти застосовуємо інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемний, евристичний, дослідний методи.

Система контролю та оцінювання

Система контролю та оцінювання проводиться в формі поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті. У процесі вивчення дисципліни використовуємо такі методи поточного контролю:

- усні відповіді (фронтальне опитування, вибіркве опитування, дискусії, презентації);
- письмові завдання (самостійні роботи, рецензії на твори сучасних авторів).

Формами поточного контролю є індивідуальна та фронтальна перевірка, форма підсумкового контролю – екзамен.

Розподіл балів

ЗМ 1 (30 балів)				ЗМ 2 (30 балів)					Підсумковий контроль (залік)	Сума
T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T5		
5	5	5	5	8	8	8	8	8	40	100

Критерії оцінювання підсумкового оцінювання

Оцінка А (90 – 100 балів) або «зараховано» виставляється за відповідь, яка містить вичерпне за сумою поданих знань розкриття усіх запитань, розгорнуту аргументацію кожного з положень, побудована логічно й послідовно, розкриває питання від його нижчих до вищих рівнів, а також містить приклади з художніх текстів сучасного українського письменства, які дозволяють судити про повноту уявлень студента з поставленого питання. Відповідь повинна бути викладена

гарною, багатою мовою, відзначатися точним вживанням термінів, містити посилання на засвоєну навчальну літературу. Крім того, студент повинен знати особливості функціонування української літератури в тоталітарному суспільстві, концепції авторитетних літературознавців щодо проблем розвитку української літератури кінця XX – початку XXI століть, творчі долі сучасних українських письменників, особливості їх індивідуального стилю, зміст та проблематику основних художніх творів сучасної української літератури, своєрідність відображення навколишньої дійсності та внутрішнього світу людини в художній практиці письменників-шістдесятників, (-вісімдесятників, -дев'яностників, двотисячників), основні тенденції розвитку сучасних поетичних, прозових та драматичних жанрів, обсяг викладання української літератури кінця XX – початку XXI століть у загальноосвітній школі. Студент повинен уміти схарактеризувати основні риси розвитку української літератури кінця XX – початку XXI століть, вільно оперувати системою знань з історії розвитку сучасного українського літературного процесу, орієнтуватися у складності та закономірностях розвитку сучасної української літератури, аналізувати твір з урахуванням його своєрідності, користуватися літературно-критичною термінологією, критично підходити до оцінки зужитих суджень про літературну епоху 60-90-х років, сприймати й аналізувати твір сучасного автора в його формально-змістовій єдності.

Оцінка В (80 – 89 балів) або «зараховано» виставляється за відповідь, яка містить повне, але не вичерпне за сумою виявлених знань висвітлення усіх запитань, що містяться в білеті, скорочену аргументацію головних положень, допущено порушення логіки й послідовності викладу матеріалу, а розуміння теоретичних питань не підкріплює ілюстраціями з художніх текстів. У відповіді допускаються стилістичні помилки, неточне вживання термінів, довільне витлумачення фактів. Крім того, студент повинен знати особливості функціонування української літератури в тоталітарному суспільстві, концепції авторитетних літературознавців щодо проблем розвитку української літератури кінця XX – початку XXI століть, творчі долі сучасних українських письменників, особливості їх індивідуального стилю, зміст та проблематику основних художніх творів сучасної української літератури, своєрідність відображення навколишньої дійсності та внутрішнього світу людини в художній практиці письменників-шістдесятників, (-вісімдесятників, -дев'яностників, двотисячників), основні тенденції розвитку сучасних поетичних, прозових та драматичних жанрів, обсяг викладання української літератури кінця XX – початку XXI століть у загальноосвітній школі. Студент повинен уміти схарактеризувати основні риси розвитку української літератури кінця XX – початку XXI століть, вільно оперувати системою знань з історії розвитку українського літературного процесу від повоєнного періоду до кінця минулого віку, орієнтуватися у складності та закономірностях розвитку літератури цього часу, аналізувати твір з урахуванням його своєрідності, користуватися літературно-критичною термінологією, критично підходити до оцінки зужитих суджень про попередню літературну епоху, сприймати й аналізувати твір у його формально-змістовій єдності. У викладі матеріалу можуть траплятися незначні помилки й неточно сформульовані думки щодо того чи того літературного явища.

Оцінка С (70 – 79 балів) або «зараховано» виставляється за відповідь, яка містить недостатньо вичерпне за сумою виявлених знань висвітлення запитань, що містяться в білеті, відсутня аргументація головних положень, допущено порушення логіки й послідовності викладу матеріалу, а наведені приклади з текстів не відповідають теоретичним моментам даного курсу. У відповіді допускаються стилістичні помилки, неточне вживання термінів, довільне витлумачення фактів. Крім того, таким балом може бути оцінений студент, який протягом семестру не виявляв відповідних знань з даного курсу, але на іспиті успішно відповів на поставлені теоретичні та практичні завдання. Водночас студент повинен знати особливості функціонування української літератури в тоталітарному суспільстві, концепції авторитетних літературознавців щодо проблем розвитку сучасної української літератури, творчі долі сучасних українських письменників, особливості їх індивідуального стилю, зміст та проблематику більшої частини основних художніх творів сучасної української літератури, своєрідність відображення навколишньої дійсності та внутрішнього світу людини в художній практиці письменників-шістдесятників, (-вісімдесятників, -дев'яностників, двотисячників), основні тенденції розвитку сучасних поетичних, прозових та драматичних жанрів, обсяг викладання української літератури кінця ХХ – початку ХХІ століть у загальноосвітній школі, допускаючи у викладі основного матеріалу деякі неточності, помилки. Студент повинен уміти схарактеризувати основні риси розвитку сучасної української літератури, оперувати системою знань з історії розвитку українського літературного процесу від повоєнного періоду до кінця минулого віку, критично підходити до оцінки зужитих суджень про попередню літературну епоху, сприймати й аналізувати твір сучасного українського письменства в його формально-змістовій єдності.

Оцінка D (60 – 69 балів) або «зараховано» виставляється за відповідь, яка містить неповне за сумою виявлених знань висвітлення усіх запитань, поверхово аргументує положення відповіді, у викладі допускає композиційні диспропорції, порушення логіки й послідовності викладу матеріалу, не ілюструє теоретичні положення прикладами з художніх текстів. Мова відповіді рясніє помилками, наявне неправильне слово- й терміновживання. Водночас студент повинен бодай у загальних рисах знати особливості функціонування української літератури в тоталітарному суспільстві, концепції авторитетних літературознавців щодо проблем розвитку сучасної української літератури, творчі долі окремих сучасних письменників, особливості їх індивідуального стилю, зміст та проблематику бодай частини основних художніх творів сучасної української літератури, своєрідність відображення навколишньої дійсності та внутрішнього світу людини в художній практиці письменників-шістдесятників, (-вісімдесятників, -дев'яностників, двотисячників), основні тенденції розвитку сучасних поетичних, прозових та драматичних жанрів, обсяг викладання сучасної української літератури в загальноосвітній школі, допускаючи у викладі основного матеріалу суттєві неточності, помилки.

Оцінка Е (50 – 59 балів) або «зараховано» виставляється за відповідь, яка містить неповне за сумою виявлених знань висвітлення усіх запитань або за незнання окремого питання із загальної кількості поставлених. У викладі студента

допущені композиційні диспропорції, порушення логіки й послідовності викладу матеріалу. Студент не може відтворити основні теоретичні положення, але наводить окремі приклади з художніх текстів. Мова відповіді рясніє помилками, наявне неправильне слово- й терміновживання, немає розуміння окремих літературознавчих термінів. Водночас студент повинен бодай у загальних рисах знати особливості функціонування української літератури в тоталітарному суспільстві, концепції авторитетних літературознавців щодо проблем розвитку сучасної української літератури, орієнтуватися у творчій долі окремих сучасних письменників, намагатися визначити особливості їх індивідуального стилю, зміст та проблематику бодай незначної частини основних художніх творів сучасної української літератури, своєрідність відображення навколишньої дійсності та внутрішнього світу людини в художній практиці сучасних письменників, основні тенденції розвитку сучасної літератури з погляду того чи того жанру, обсяг викладання української літератури кінця ХХ – початку ХХІ століть у загальноосвітній школі, допускаючи ряд грубих помилок, неправильних суджень.

Оцінка FX (35 – 49 балів) або «незараховано» виставляється у разі, коли студентом на протязі навчального семестру набрано недостатню кількість балів за змістові модулі, він не може бути допущеним до складання іспиту. У випадку, якщо студент допущений, але його відповідь на іспиті містить неправильне висвітлення заданих питань, помилкову аргументацію, допускаються помилкові умовиводи, неправильне посилання на факти та їхнє витлумачення, мова близька до суржику, він також може бути оцінений незадовільно. Крім того, студентом не прочитано бодай мінімальну кількість художніх текстів з курсу, не опрацьовано літературно-критичні джерела тощо.

Оцінка F (1 – 34 балів) або «незараховано» виставляється у разі, коли студентом протягом навчального семестру набрано недостатню кількість балів за змістові модулі, він не може бути допущеним до складання іспиту. У випадку, якщо студент допущений, але відповісти на поставлені запитання на іспиті він не може або відповідає неправильно, а також не може дати відповідь на жодне із поставлених додаткових запитань, така відповідь оцінюється незадовільно. До того ж, коли студентом не прочитано художні тексти, що вивчаються в рамках курсу, не опрацьовано критичну літературу, не представлено розуміння літературного розвитку в другій половині ХХ століття тощо, у результаті завершення викладання курсу він отримує певну кількість балів у межах оцінки F.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

100- бальна шкала	Оцінка національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
		Оцінка	Пояснення за розширеною шкалою
90-100	Зараховано	A	відмінно
80-89		B	дуже добре
70-79		C	добре
60-69		D	задовільно
50-59		E	достатньо

35-49	Незараховано	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34		F	незадовільно з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

**Перелік питань для самоконтролю
навчальних досягнень студентів**

1. Визначити особливості жанрово-стильового розмаїття української поезії ХХ ст. з погляду проблеми традиції і новаторства.
2. Проаналізувати проблеми спадкоємності поетичних поколінь на зламі ХХ – ХХІ століть.
3. Поезія в посттоталітарному суспільстві. Проблема «автор – читач». З'ясувати і прокоментувати.
4. Визначити проблеми розвитку ліро-епічної поеми в українській літературі ХХ – ХХІ століть.
5. Розвиток української прози в ХХ столітті: погляд крізь призму часу. Вплив на розвиток прози суспільно-історичних умов.
6. «Школи» в сучасній українській прозі. «Галицька» та «житомирська» прозові «школи», творчість їхніх представників. З'ясувати і прокоментувати.
7. Розкрити проблему розвитку жанрів в українській прозі ХХ – початку ХХІ ст.
8. Розкрити проблеми розвитку есеїстики в українській літературі ХХ століття. Творчість сучасних письменників-есеїстів. Літературознавче дослідження та есей: точки дотику чи стирання меж? Особливості сучасного українського есею.
9. Сучасна українська повість. Художні особливості, тематика і стильове розмаїття.
10. Сучасний український роман. Різновиди жанру. Постколоніальна дійсність у сучасному романі. З'ясувати і прокоментувати.
11. З'ясувати особливості розвитку драматичних жанрів в українській літературі ХХ століття.
12. Розкрити проблему оновлення жанрово-стильової палітри української драматургії на зламі ХХ – ХХІ століть.
13. Література для дітей як об'єкт уваги сучасних українських літературознавців. Проаналізувати основні етапи розвитку дитячої літератури та спроби її осмислення у ХХ та на початку ХХІ ст.
14. Визначити основні риси й тенденції розвитку літератури в сучасних умовах.

15. Окреслити роль і значення антологій, альманахів в українській літературі ХХ–початку ХХІ ст. Назвати і проаналізувати найважливіші з цих видань.
16. Проаналізувати роль і значення часописів у літературному процесі ХХ – початку ХХІ ст. Назвати і охарактеризувати їхні особливості в плані тематики та ідейно-естетичних засад.
17. Окреслити роль і місце літературної критики в літературному процесі. Визначити особливості розвитку літературної критики на початку ХХІ ст. Творчість Євгена Барана як літературного критика.
18. Проаналізувати творчість Маріанни Кіяновської. З'ясувати особливості її творчого світу.
19. З'ясувати, хто із сучасних українських письменників живе і творить у США. Проаналізувати їхню творчість.
20. З'ясувати, хто із сучасних українських письменників живе і творить у Польщі. Проаналізувати їхню творчість.
21. З'ясувати, хто із сучасних українських письменників живе і творить у Німеччині. Проаналізувати їхню творчість.
22. З'ясувати, хто із сучасних українських письменників живе і творить у Чехії та інших європейських країнах. Проаналізувати їхню творчість.
23. Проаналізувати тематику та проблематику сучасної воєнної прози.
24. Визначити ідейно-тематичні особливості сучасної комбатантської поезії.
25. Охарактеризувати з погляду тематики й проблематики сучасну прозу Буковини.
26. З'ясувати стилеві особливості сучасної української прози.
27. Проаналізувати книжку Ганни Улюри «Писати війну».
28. Визначити тематично-проблемні рівні прози Юлії Ілюхи (на матеріалі збірки оповідань «Неболови»).
29. Проаналізувати дослідження Тараса Пастуха «До нового канону сучасної української поезії (час російсько-української війни)».
30. З'ясувати особливості метамодернізму (на матеріалі художніх творів та праці Тараса Пастуха «Про метамодернізм, дівчину Ліду, колгоспницю і Памфіра» (див. книгу Тараса Пастуха «Відчуття течії» (2024)).

Перелік питань для підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Проаналізувати основні риси і тенденції сучасного літературного процесу в Україні.
2. Назвати літературні альманахи й антології та охарактеризувати їхнє значення і роль у сучасному літературному процесі.
3. Назвати сучасні літературні часописи та літературні сайти. Проаналізувати найвідоміші (за вибором).
4. Окреслити типи дискурсів у сучасній українській літературі.
5. Охарактеризувати постмодернізм як тип дискурсу сучасної літератури.
6. Метамодернізм як один із дискурсів у сучасному українському письменстві.

7. Визначити мотиви та образні рівні поетичної творчості Дмитра Павличка початку ХХІ ст. Особливості традиційної поезики в останній період творчості письменника.
8. Сучасна поезія Ліни Костенко. Проза та публіцистика письменниці.
9. Проаналізуйте творчість представників Київської поетичної школи на зламі ХХ–ХХІ ст. Традиція поетів цієї школи у творчості поетів молодшого покоління.
10. Сучасний український верлібр. Проаналізувати особливості сучасного верлібру.
11. Поезія Емми Андіївської. Окреслити основні параметри творчості письменниці на зламі ХХ–ХХІ ст..
12. Поезія Юрія Іздрика. Проаналізувати поетичну творчість письменника.
13. Проаналізувати прозову творчість Юрія Іздрика.
14. Поетичні світи Маріанни Кіяновської. Окреслити основні параметри творчості письменниці.
15. Поезія і проза Василя Махна. Проаналізувати мотиви в поезії та тематику й проблематику прозової творчості письменника.
16. Проаналізувати поетичну творчість Ростислава Мельниківа.
17. Поезія і проза Павла Вольвача. Проаналізувати мотиви в поезії та тематику й проблематику прозової творчості письменника.
18. Проаналізувати поетичну творчість Петра Мідянки.
19. Поезія, проза та есеїстика Костянтина Москальця. Проаналізувати мотиви в поезії та тематику й проблематику прозової творчості письменника.
20. Проаналізувати поетичну творчість Миколи Рачука.
21. Поезія Мар'яни Савки. Окреслити основні параметри творчості письменниці.
22. Поезія і проза Людмили Таран. Окреслити основні параметри творчості письменниці.
23. Проаналізувати поетичну творчість Тараса Федюка. «Спогади» Тараса Федюка.
24. Поезія Ірини Цілик. Окреслити основні параметри творчості письменниці.
25. Поезія Ярини Черногуз («Як вигинається воєнне коло»). Окреслити основні параметри творчості письменниці.
26. Поезія Олени Герасим'юк («Тюремна пісня»). Окреслити основні параметри творчості письменниці.
27. Проаналізувати поетичну творчість Василя Герасим'юка. Поетична творчість Василя Герасим'юка сьогодні.
28. Поетична творчість та видавнича діяльність Івана Малковича.
29. Літературна група Бу-Ба-Бу та творчість її учасників сьогодні. Проаналізувати творчість одного з представників угруповання.
30. Літературний доробок Івана Андрусяка. Проаналізувати мотиви в поезії та тематику й проблематику прозової творчості письменника.
31. Поетична і прозова творчість Сергія Жадана. Проаналізувати мотиви в поезії та тематику й проблематику прозової творчості письменника.
32. Галина Петросаняк як поетка, прозаїк і перекладач. Окреслити основні параметри творчості письменниці.

33. Визначити тематику і проблематику сучасної української прози.
34. Назвати представників «житомирської» прозової школи та охарактеризувати тематику та проблематику творів її представників.
35. «Галицька» прозова школа та її представники. Окреслити тематику та проблематику у творчості представників «школи».
36. Жанр повісті в сучасній українській літературі. Окреслити тематику та проблематику сучасної повісті в українській літературі.
37. Жанр повісті у доробку Оксани Забужко. Окреслити основні параметри творчості письменниці.
38. Жанр роману в сучасній українській літературі. Тематика, проблематика та стильові особливості.
39. Сучасна романістика Євгена Пашковського. Проаналізувати тематику та проблематику творчості письменника.
40. Проза Олеся Ульяненка. Проаналізувати тематику та проблематику творчості письменника.
41. Проза В'ячеслава Медвідя. Проаналізувати тематику та проблематику творчості письменника.
42. «Польові дослідження з українського сексу» Оксани Забужко як український бестселер кінця ХХ ст. Погляд на роман з 20-х років ХХ століття. Окреслити основні параметри творчості письменниці.
43. Романістика Юрія Андруховича («Коханці юстиції», «Радіо Ніч» та ін.). «Таємниця» як пошук нового літературного жанру. Проаналізувати тематику та проблематику творчості письменника.
44. Проза Володимира Даниленка. Проаналізувати тематику та проблематику творчості письменника.
45. Проза Софії Майданської. Окреслити основні параметри творчості письменниці.
46. Охарактеризувати роль і місце літературної критики в сучасному літературному процесі.
47. Охарактеризувати літературно-критичну діяльність Володимира Даниленка, Євгена Барана, Ігоря Бондаря-Терещенка та ін.
48. Есеїстика та літературна критика Костянтина Москальця. Проаналізуйте тематику та проблематику творчості письменника.
49. Есеїстика та публіцистика Оксани Забужко. Проаналізувати найновіші книги письменниці.
50. Проблеми фемінізму в сучасній українській літературі (на матеріалі художніх творів і наукових досліджень).
51. Проза Софії Андрухович. Окреслити основні параметри творчості письменниці.
52. Поезія і проза Теодозії Зарівної. Окреслити основні параметри творчості письменниці.
53. Проза і драматургія Олександра Ірванця. Проаналізувати тематику та проблематику творчості письменника.
54. Прозова творчість Андрія Кокотюхи. Проаналізувати тематику та проблематику творчості письменника.

55. Поетична і прозова творчість Марії Матіос. Окреслити основні параметри творчості письменниці.
56. Проза Галини Пагутяк. Окресліть основні параметри творчості письменниці.
57. Прозова творчість Степана Процюка. Проаналізувати тематику та проблематику творчості письменника.
58. Проза Артема Чапая. Проаналізувати тематику та проблематику творчості письменника.
59. Проза Артема Чеха. Проаналізувати тематику та проблематику творчості письменника.
60. Проаналізувати творчість Тамари Горіха Зерня.

Відповідно до «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти у системі формальної освіти)» (протокол №4 від 28 березня 2022 року) (<https://www.chnu.edu.ua/media/3aykf41y/polozhennia-pro-vzaiemodiiu-formalnoi-ta-neformalnoi-osvity.pdf>) у процесі вивчення дисципліни здобувачу освіти може бути зараховано до 25% балів, отриманих за результатами неформальної та/ або інформальної освіти з проблем, що відповідають тематиці курсу.

Рекомендована література **Основна**

1. Агеєва Віра. За лаштунками імперії. Есеї про українсько-російські культурні відносини. Київ: Віхола, 2021. 358 с.
2. Гундорова Тамара. Транзитна культура і постколоніальна травма. Київ: Віхола, 2024. 270 с.
3. Гундорова Тамара. Василь Махно, або Як стати американським поетом. Махно В. *Поет, океан і риба*. Харків: Фоліо, 2019. С. 3-14.
4. Забужко Оксана. Найдовша подорож. Київ: ВД «Комора», 2023. 166 с.
5. Ільницький Микола. Читаючи, перечитуючи... Літературознавчі статті, портрети, роздуми. Тернопіль: Богдан, 2019. 320 с.
6. Інша оптика: гендерні виклики сучасності: зб. наук. пр. / упоряд. В. Агеєва, Т. Марценюк. Київ: Смолоскип, 2019. 256 с.
7. Кропивко Ірина. Українська і польська постмодерна проза (карнавал, фрагментація, фронтір). Монографія. Київ: Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2019. 524 с.
8. Модернізм в українській літературі ХХ – початку ХХІ ст.: пам'ять, коди, практики: монографія / відп. ред. Тарас Пастух; НАН України, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича. Львів, 2023. 758 с.
9. Пастух Тарас. Відчуття течії: літературно-критичні спостереження. Львів: ЛА «Піраміда», 2024. 228 с.
10. Семків Ростислав. Пригоди української літератури. Київ: Темпора, 2023. 688 с.

Допоміжна

1. Ваннер Кетрін. Тягар мрій. Історія та ідентичність у пострадянській Україні / перекл. з англ. Юлії Буйських. Київ: Дух і Літера, 2023. 316 с.
2. Грицак Ярослав. Подолати минуле: глобальна історія України. Київ: Портал, 2021. 408 с.
3. Кирилюк С. «Коли ще місяць світився м'ятою...» [Про поета Олега Крота]. *Буковинський журнал*. 2021. Ч. 3 (121). С. 70-71.
4. Кирилюк Світлана. «Вибудовую свою траєкторію польоту у Всесвіті...» (Поезія Христини Куйбіди-Кришкевич). *Буковинський журнал*. 2022. Ч. 1(123). С. 127-134.
5. Кирилюк Світлана. Творчість як «великий людський людський привілей» (Між земним і небесним, між минулим і вічним: мистецькі пошуки Світлани Гоч). Гоч С. *Віхола весни: поезія, пісні*. Тернопіль: ТОВ «ЗАЗА ПРІНТ», 2023. С. 5-17.
6. Кирилюк Світлана. Творчість як пошук і самопізнання. *Буковинський журнал*. 2022. Ч. 3-4 (123). С. 112-115.
7. Кирилюк Світлана. У домі Мови, в країні Слова: поезія Марини Горбатюк та її топоси. Горбатюк Марина. *Книга мовчань: Поезії*. Чернівці: Букрек, 2022. С. 5-24.
8. Літературна дефіляда. Сучасна українська критика про сучасну українську літературу. Київ: Темпора, 2012. 544 с.
9. Літературно-джазові імпровізації. Інтермедіальні студії / За редакцією Світлани Маценки. Львів: Срібне слово, 2019. 396 с.
10. Маценка Світлана. Метамистецтво: словник досвіду термінотворення на межі літератури й музики. Львів: Априорі, 2017. 120 с.
11. Москалець Костянтин. Стежачи за текстом. Вибрана проза та есеїстика. Львів: Видавництво Старого Лева, 2019. 398 с.
12. Пагутяк Галина, Клименко Олександр. Розмови про життя і мистецтво. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2019. 240 с. (Серія «Ім'я на обкладинці»).
13. Перехресні стежки українського маскулінного дискурсу. Культура й література ХІХ – ХХІ століть / за ред. Агнешки Матусяк. Київ: Laugus, 2014. 368 с.
14. Поліщук Ярослав. Ревізії пам'яті: Літературна критика. Луцьк: Твердиня, 2011. 216 с.
15. Соловей Елеонора. Упізнання святого. Нові маленькі повісті, історії, спогади, силуети. Київ: Дух і Літера, 2020. 304 с. (Серія «Постаті культури»).
16. Улюра Ганна. Писати війну. Київ: Темпора, 2023. 320 с.
17. Ушкалова Олександра, Ушкалов Олександр. Запах дощу... Спогади про Леоніда Ушкалова. Київ: Дух і Літера, 2020. 264 с. (Серія «Постаті культури»).

18. Чопик Ростислав. Менталітети. Збірка есеїв. Київ: УВС ім. Ю. Липи, 2014. 176 с.
19. Штейнбук Фелікс. Під «знаком Саваофа», або «там, де...» Ульяненко. Монографія. Частина 1: Під «Знаком Саваофа». Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2020. 396 с.
20. Штейнбук Фелікс. Під «знаком Саваофа», або «там, де...» Ульяненко. Монографія. Частина 2: «Там, де Ульяненко...». Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2022. 392 с.

Інформаційні ресурси

Періодичні видання

Газети: «Літературна Україна», «Українська літературна газета», «Українське слово», «Слово Просвіти» та інші.

Журнали: «Критика», «Київ», «Дніпро», «Вітчизна», «Буковинський журнал», «Пектораль», «Слово і Час», «Книжник-Review», «Четвер» та інші.

1. <https://diasporiana.org.ua/>
2. <https://chtyvo.org.ua/>
3. <http://bukvoid.com.ua/>
4. <http://litukraina.kiev.ua/>
5. <http://litgazeta.com.ua/>
6. <https://www.youtube.com/watch?v=lbIBsFcGOBc&t=111s>
7. <https://www.youtube.com/watch?v=6mL3a2zp5m4>
8. <https://www.youtube.com/watch?v=4RpdwWAIff8>
9. https://www.youtube.com/watch?v=g9wg6-u_S9U
10. <https://www.youtube.com/watch?v=QfmAam2nC3E&t=12s>
11. https://www.youtube.com/watch?v=1-k2_mk0lTA
12. <https://www.youtube.com/watch?v=i0MmSl51Vhg>
13. <https://www.youtube.com/watch?v=DYGUO7Iei3U>
14. <https://www.youtube.com/watch?v=xpmMiWMNR10>
15. <https://www.youtube.com/watch?v=6itPj7nWzDU>
16. <https://m.krytyka.com/ua/articles/peremogty-viinu-kombatantska-proza-2022-2023>
17. <https://zbruc.eu/node/118185>
18. <https://chytomo.com/voin-i-vijna-suchasna-khudozhnia-kombatantska-proza/>
19. <http://lib.ndu.edu.ua/dspace/bitstream/123456789/2636/1/4.pdf>
20. <https://www.youtube.com/watch?v=XSv2QOw7hOw>
21. <https://www.youtube.com/watch?v=zthy4lMzVwQ>
22. <https://www.youtube.com/watch?v=kQOAFXJH1vE>
23. <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/796/796>
24. <https://www.irf.ua/slova-j-rymy-kombatantiv-zavershyvsya-pershyj-den-zustrichi-vijskovyh-pysmennyykiv-i-poetiv-na-via-carpatia-2024/>

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>

✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwgb/plozhennia-chnu-pro-plahiat-2023plusdodatky-31102023.pdf>